

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kwalifikacje wymagane od nauczycieli, wskazując w szczególności poziom wykształcenia i jego zakres w odniesieniu do poszczególnych typów szkół i placówek, warunki uzyskiwania kwalifikacji do nauczania języków obcych, także poprzez egzaminy znajomości języka i wykaz tych egzaminów oraz może określić szkoły i wypadki, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, uwzględniając w szczególności potrzeby kształcenia zawodowego. Rozporządzenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2238, z 2025 r. poz. 789 oraz z 2026 r. poz. 45), zwane dalej „rozporządzeniem z dnia 3 września 2021 r.”, stanowi wykonanie powyższego upoważnienia ustawowego.

Niniejsze rozporządzenie zmienia rozporządzenie z dnia 3 września 2021 r. ze względu na konieczność:

1) określenia kwalifikacji nauczycieli zajęć edukacyjnych ogólnokształcących realizowanych od roku szkolnego 2026/2027 w ogólnokształcących szkołach artystycznych zajęć praktyczno-technicznych oraz edukacji zdrowotnej – zdrowia seksualnego;

2) ujednolicenia kwalifikacji nauczycieli ogólnokształcących szkół artystycznych z kwalifikacjami nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych wobec zmian wdrażanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w zakresie kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć przyrody, edukacji obywatelskiej i edukacji zdrowotnej.

I. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej – zdrowia seksualnego (§ 1 pkt 1 lit. b oraz § 2 ust. 1 projektu):

Proponuje się, aby kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej – zdrowia seksualnego, poza osobą, która posiada kwalifikacje na zasadzie generalnej określonej w § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r., posiadała także osoba, która na podstawie dotychczasowego brzmienia § 11a rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. posiada kwalifikacje do zajmowania

stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej. Zmianę zawiera § 1 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia.

Zmiana zawarta w § 1 pkt 1 lit. a projektowanego rozporządzenia ma charakter techniczny i polega na oznaczeniu dotychczasowej treści § 11a rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. jako ust. 1.

W przepisie epizodycznym § 2 ust. 1 projektowanego rozporządzenia stanowi się, że kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej – zdrowia seksualnego w klasach ogólnokształcącej szkoły artystycznej realizujących kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego posiada także osoba, która na podstawie rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r., w brzmieniu obowiązującym przed dniem 28 sierpnia 2025 r., posiadała kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących wychowania do życia w rodzinie. Data graniczna wynika z zastąpienia dotychczasowych zajęć wychowania do życia w rodzinie zajęciami edukacji zdrowotnej i jest tożsama z regulacjami MEN w tym zakresie.

II. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących przyrody (§ 1 pkt 2 projektu w zakresie dodawanego do rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. § 11b):

Proponuje się, aby kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących przyrody w ogólnokształcących szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej, oprócz osoby posiadającej kwalifikacje na zasadzie generalnej określonej w § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r., posiadały także osoby, które posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela biologii, geografii, fizyki lub chemii w tych samych typach szkół artystycznych. Zmiana polega na dodaniu do rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. nowego § 11b zawierającego powyższą regulację. Zmianę zawiera § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia.

III. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji obywatelskiej (§ 1 pkt 2 projektu w zakresie dodawanego do rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. § 11c):

Proponuje się, aby kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji obywatelskiej w ogólnokształcących szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego, oprócz osoby posiadającej kwalifikacje na zasadzie generalnej określonej w § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r., posiadały także osoby, które posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela wiedzy o społeczeństwie lub historii w tych samych typach szkół artystycznych. Zmiana polega na dodaniu do rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. nowego § 11c zawierającego powyższą regulację. Zmianę zawiera § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia.

IV. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących – zajęć praktyczno-technicznych (§ 1 pkt 3 oraz § 2 ust. 2 projektu):

Proponuje się, aby kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć praktyczno-technicznych w ogólnokształcącej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej, oprócz osoby posiadającej kwalifikacje na zasadzie generalnej określonej w § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r., posiadała także osoba, która posiada kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela dotychczasowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących techniki. Ponieważ zajęcia te będą prowadzone w powyżej wymienionych szkołach artystycznych tylko w roku szkolnym 2026/2027, proponuje się:

- dodanie do rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. przepisu epizodycznego § 28b o powyżej określonej treści – zmianę zawiera § 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia – oraz

- określenie w obowiązującym od dnia 1 września 2027 r. § 2 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, że kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć praktyczno-technicznych w powyżej wymienionych szkołach artystycznych posiada także osoba, która dotąd posiadała kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska dotychczasowych zajęć techniki, na podstawie rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2027 r. Wprowadzenie powyższej regulacji jest konieczne z uwagi na to, że od dnia 1 września 2027 r., zajęcia edukacyjne ogólnokształcące techniki nie będą już realizowane w ogólnokształcących szkołach artystycznych, a nauczyciele tych zajęć nie powinni utracić swoich uprawnień kwalifikacyjnych do zajęć o podobnej podstawie programowej w związku z dyskontynuacją dotychczas prowadzonych zajęć.

V. Rozszerzenie kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej (§ 1 pkt 1 lit. c projektu):

Proponuje się rozszerzenie katalogu osób posiadających kwalifikacje uprawniające do zajmowania w ogólnokształcących szkołach artystycznych stanowiska nauczyciela zajęć edukacyjnych ogólnokształcących edukacji zdrowotnej, które (bez modułu dotyczącego zdrowia seksualnego) od roku szkolnego 2026/2027 będą prowadzone jako przedmiot obowiązkowy. Zgodnie z projektem rozporządzenia kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji zdrowotnej będą – poza posiadającymi kwalifikacje na zasadzie generalnej, określonej w § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 września 2021 r. – posiadali również nauczyciele posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela:

- a) edukacji dla bezpieczeństwa,
- b) kształcenia obronnego, które zastąpi zajęcia edukacji dla bezpieczeństwa zgodnie z procedowanym obecnie projektem rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Osoby posiadające kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela tych zajęć posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie zagadnień związanych ze zdrowiem fizycznym, pierwszą pomocą przedmedyczną, przygotowaniem i efektywnym korzystaniem z apteczki, zagrożeniami społecznymi i środowiskowymi oraz cyberbezpieczeństwem. Osoby posiadające kwalifikacje w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa albo kształcenia obronnego nie będą posiadały natomiast uprawnień do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 2 ust. 2, który sankcjonuje zmiany w ramowym planie nauczania zajęć edukacyjnych ogólnokształcących dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej wprowadzane od dnia 1 września 2027 r. Z tego względu proponuje się, aby ten przepis wszedł w życie z dniem 1 września 2027 r.

Projekt rozporządzenia spełnia wymogi wynikające z rozdziału 6a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 166), tj. ma niedyskryminujący charakter, jest uzasadniony i zgodny z zasadami proporcjonalności, ponieważ:

- 1) projektowane przepisy dotyczące wymagań kwalifikacyjnych, jakie należy spełnić, aby wykonywać zawód nauczyciela, są adekwatne do założonego celu służącego interesowi

publicznemu, tj. są zgodne z nowym standardem kształcenia, który obowiązuje od dnia 1 października 2019 r. i zapewnia należyłą jakość przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w systemie szkolnictwa wyższego. Standard kształcenia jest zbiorem reguł i wymagań w zakresie kształcenia wszystkich nauczycieli, dotyczących sposobu organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie, ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów. Tym samym przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia wszystkich nauczycieli w systemie szkolnictwa wyższego i zapobiega wystąpieniu ryzyka wykonywania zawodu nauczyciela bez należytego przygotowania zawodowego. Zawód nauczyciela jest zawodem, który bezpośrednio wpływa na jakość usług publicznych w sektorze edukacji. Wykonywanie tego zawodu jest uzależnione od wielu czynników, z których najważniejszy to kwalifikacje merytoryczne i przygotowanie pedagogiczne. Jednocześnie projektowane wymagania kwalifikacyjne nie wykraczają poza zakres niezbędny do wykonywania zawodu nauczyciela;

2) przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczące wymagań kwalifikacyjnych, jakie należy spełnić, aby wykonywać zawód nauczyciela, są uzasadnione celami służącymi interesowi publicznemu, tj. wykonywaniu zawodu nauczyciela przez osoby należycie do tego przygotowane;

3) przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczące wymagań kwalifikacyjnych, jakie należy spełnić, aby wykonywać zawód nauczyciela, nie są bezpośrednio ani pośrednio dyskryminujące ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) oraz z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), został udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”. Informacja

odnośnie do zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa zostanie uzupełniona po zakończeniu etapu uzgodnień międzyresortowych.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.